

Sjöhistoriska museet
Kulturavsenheten
Intendent Fredrik Blomqvist
08-519 549 38

YTTRANDE

Datum/Date	2010-10-08
Vår beteckn/Our reg No.	933-2010-11
Ert datum/Your date	2010-09-09
Er beteckn/Your reg No.	Ku2010/1129/KT

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Angående hemställan om att stärka bevarandet av Sveriges flytande kulturarv

Statens maritima museer (SMM) har tagit del av Båthistoriska Riksförbundet och Sveriges Ångbåtsförenings skrivelse. SMM värdesätter initiativet och anser generellt sett att det flytande kulturarvet som finns i hela landet är betydelsefullt. SMM k-märker fartyg sedan 2001 och fritidsbåtar sedan 2009. Det är en kulturhistorisk bedömning som görs efter museisektorns vedertagna principer. Till skillnad från byggnadsminneshandläggning är det fartygs- eller båtägaren som själv ansöker om k-märkning. Det beslut som sedan fattas av SMM har ingen koppling till lagstiftning, upprätthållandet av fartygets eller båtens kulturhistoriska värde bygger istället på ägarens ambitioner. SMM anser att de fartyg/båtar som blivit k-märkta är en del av det levande flytande kulturarvet och att resor med dessa fartyg och båtar förmedlar en betydelsefull upplevelse av kultur- och teknikhistoria. De k-märkta fartygen förvaltas ofta i ägarformer där ideellt arbete dominerar. Att dessa fartyg bevaras och används beror alltså till största delen på ägarnas stora engagemang i ämnet. När SMM ser till det sätt både de k-märkta fartygen och båtarna används kan konstateras att de inte brukas främst som transportmedel, utan för att förmedla kunskaper och upplevelser om livet till sjöss förr i tiden.

Vad gäller fartyg så anser SMM att Sverige ska följa EU-rådets direktiv avseende läckstabilitet (EU-rådets direktiv 98/18/EG). I enlighet med detta direktiv omfattas inte fartyg byggda före 1965 av nybyggnadskraven på läckstabilitet. SMM anser att man istället kan anlägga ett kulturhistoriskt perspektiv på dessa fartyg därför att de, som ovan nämnts, har en annan funktion än den kommersiella sjöfartens fartyg.

Vad gäller fritidsbåtar så menar SMM att det i sammanhanget är viktigt att känna till att antalet fritidsbåtar byggda fram till 1965 är relativt begränsat. Av dessa är sedan antalet som är försedda med en ursprungligt installerad toalett ännu mindre – det rör sig i praktiken om ett fåtal båtar. Större ombyggnader till följd av kravet på septiktank kan innebära att kulturhistoriska värden går förlorade och att en k-märkning därmed skulle förhindras. Därför håller SMM med om den del av skrivelsens förslag där undantag från kravet på septiktank bör ges för veteranbåtar som står inför möjligheten att k-märkas av SMM.

SMM anser slutligen att skrivelsens förslag om en utvidgning av kulturminneslagstiftningen vad gäller fartyg och båtar bäst hanteras av Riksantikvarieämbetet.

Sjöhistoriska museet
Kulturavsnheten
Intendent Fredrik Blomqvist
08-519 549 38

YTTRANDE

Datum/Date	2010-10-08
Vår beteckn/Our reg No.	933-2010-11
Ert datum/Your date	2010-09-09
Er beteckn/Your reg No.	Ku2010/1129/KT

Beslut i detta ärende har fattats av överintendent Robert Olsson efter föredragning av intendent Fredrik Blomqvist. I den slutliga handläggningen av ärendet har även museichefen vid Sjöhistoriska museet Hans-Lennart Ohlsson och 1:e intendent Claes Wollentz deltagit.

Robert Olsson

Fredrik Blomqvist